

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2912/2019
21.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Саша Парезанин, адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање, Београд, ради утврђења, поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 335/2018 од 13.12.2018. године, на седници одржаној 21.10.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 335/18 од 13.12.2018. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2056/17 од 21.11.2017. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2056/17 од 21.11.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду од 12.08.2014. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да се утврди да је радни однос постао радни однос на неодређено време почев од 17.03.2014. године па надаље, и да се обавезе тужени да тужилу врати на посао у складу са законом и призна јој сва права по основу радног односа. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 335/18 од 13.12.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код тужене на одређено време, Уговором о раду од 06.03.2012. године, на радном месту саветника за запошљавање, због повећаног обима посла, с тим што је уговором одређено да јој радни однос траје најдуже до 11.09.2012. године, са дужношћу ступања на рад 12.03.2012. године. Тужила је са туженом закључила Анекс број 1/2014 дана 11.09.2012. године којим је измењена тачка 5. основног уговора о раду и одређено да је тужила дужна да ступи на рад 12.09.2012. године, као и да јој радни однос по овом анексу траје најдуже до 11.03.2013. године. Затим тужила са туженом закључује уговор о раду на одређено време на радном месту ... за остваривање права из ... у првом степену 04.02.2013. године, због повећаног обима посла с обавезом ступања на рад 12.03.2013. године, најдуже до 11.03.2014. године. Након тога закључује уговор о раду на одређено време 16.08.2013. године на пословима ... за ... са трајањем најдуже до 18.03.2014. године, а 03.03.2014. године закљученим Анексом број 1 измењена је тачка 5. основног уговора и одређено да је дужна да ступи на рад 19.03.2014. године, те да јој радни однос траје најдуже до 18.06.2014. године, а закључује и анекс број 2/2014 за ступање на рад 19.06.2014. године и трајањем радног односа најдуже до 18.08.2014. године. Тужили је решењем туженог од 12.08.2014. године отказан уговор о раду од 16.08.2013. године због истека рока на који је заснован радни однос на одређено време.

Нижестепени судови су полазећи од овако утврђеног чињеничног стања одбили тужбени захтев тужиле као неоснован, закључујући да код тужиле постоји континуитет у раду, дуже од две године, али да није обављала истоврсне послове, већ различите послове који су систематизовани у различитим одељењима у оквиру организације тужене са различито дефинисаним описом послова, због чега нису испуњени законски услови из одредбе члана 37. став 1. Закона о раду за прерастање радног односа тужиле у радни однос на неодређено време, из којих разлога је одбијен и захтев за поништај оспореног решења, враћање тужиле на рад и признавање права по основу радног односа са позивом на одредбу члана 175. ЗОР.

Оцењујући наводе ревизије, Врховни касациони суд налази да се закључак и одлука нижестепених судова заснива на погрешној примени материјалног права, услед чега је чињенично стање непотпуно утврђено.

Одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршавањем одређеног посла или наступања одређеног догађаја за време трајања тих потреба (став 1.), да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2.), а да се прекид краћи од 30 дана не сматра прекидом периода из става 2. овог члана (став 3.).

По оцени Врховног касационог суда нижестепени судови су само обичним упоређивањем описа послова које је тужила обављала закључили да се не ради о

истоврсним пословима, јер су и систематизовани у различитим одељењима, при чему се нису бавили суштинским питањем, да ли је закључењем наведених уговора на одређено време практично тужиља радила исте послове без обзира што је у уговорима о раду тужиља са туженим уговорила да ће радити на пословима ... за ... по једном уговору, а по другом уговору на радном месту ... за ... из осигурања у првом степену, а затим у трећем уговору опет на пословима ... за Поред основаности тужбеног захтева тужиље везано за преображај радног односа са одређеног на неодређено време мора се ценити чињеница које послове је фактички тужиља обављала код туженог, јер та чињеница има превагу у односу на чињеницу шта је написано у уговору о раду. Уколико би се утврдило да је тужиља код туженог радила исте послове онда произилази да је тужиља код туженог по назначеним уговорима радила више од 24 месеца тј. у периоду од 06.03.2012. године до отказа уговора о раду 12.08.2014. године, када јој је решењем туженог престао радни однос. Утврђење чињенице да је тужиља радила исте послове и континуитет обављања послова у периоду дужем од 24 месеца ставља тужиљу у једну другу правну ситуацију од оне коју су нашли нижестепени судови. Стога је у поступку било неопходно утврдити те чињенице ради правилне примене материјалног права. Такође од значаја је и чињеница да је тужени као послодавац закључио више уговора о раду на одређено време, супротно наведеном члану 37. Закона о раду, јер се радило заправо о његовој потреби за радом тужиље, која је радила континуирано у дугом временском периоду и при томе су ти послови били систематизовани Правилником тужене о систематизацији послова, те би произилазила чињеница да је тужени имао сталну потребу за тужиљиним радом, чему у прилог говори чињеница да је након истека сваког закљученог уговора поново ангажовао тужиљу на наведеним пословима.

У поновном поступку првостепени суд ће поступајући по примедбама из овог решења детаљно расправити чињенично стање, ценити да ли је тужиља током читавог радног ангажовања по уговорима на одређено заправо обављала истоврсне послове без обзира на назив тих послова наведен уговорима, па ће оценом свих околности и случаја одлучити о постављеном тужбеном захтеву.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић